

Slatan-tomhais

Eòlas Creideimh agus Moraltachd

Am Màrt 2017

Foghlam Alba

Stiùireadh air cleachdadhbh Shlatan-tomhais airson Measadh Am Màrt 2017

Dh'ainmich [Aithris do Luchd-cleachdaidh a' Churraicealaim airson Sàr-mhathais \(CfE\)](#)

(Lùnastal 2016) aig Foghlam Alba gur e an dà phrìomh stòras a tha a' cur taic ri luchd-cleachdaidh gus ionnsachadh, teagasc agus measadh a phlanadh:

- **Eòlasan agus Builean**
- **Slatan-tomhais**

Tha Slatan-tomhais air an leasachadh gus soilleireachd a sholarachadh air na h-ìrean nàiseanta a thathar a' sùileachadh taobh a-staigh gach raon den churraicealam aig gach ìre. Tha iad a' mìneachadh loidhnichean adhartais a tha glè shoilleir ann an litearrachd is Beurla agus àireamhachd is matamataig, agus tarsainn gach raon eile den churraicealam bho Thràth-ìrean gu Ceathramh Ìrean (Ciad Ìre gu Ceathramh Ìre ann an Nuadh-chànanan). Tha iad a' dèanamh soilleir na dh'fheumas luchd-ionnsachaidh de dh'fhiorsachadh agus a bhith comasach a dhèanamh airson adhartachadh tro na h-ìrean, agus taic a chur ri cunbalachd ann am breithneachaidhean proifeiseanta thidsearan agus luchd-cleachdaidh eile.

Tha leasachadh sgilean mar phàirt iomlan de na Slatan-tomhais gus taic a chur ri barrachd tuigse cho-roinnte. Bidh tuigse do sgilean agus an ìre gu bheil iad a' leasachadh a' toirt comas do luchd-ionnsachaidh ceanglaichean a thogail eadar an ionnsachadh làithreach agus an roghainnean dreuchdail is cosnaidh san àm ri teachd.

Tha slatan-tomhais a' tarraing còmhla agus a' grinneachadh raon fharsaing de stiùireadh measaidh a bh' ann roimhe (a' gabhail a-steach taobhan sònraichte de dh'ionnsachadh, de fhràaman adhartais agus de dh'eisimpleirean le beachdan) mar aon phrìomh stòras airson taic a chur ri breithneachadh proifeiseanta thidsearan is luchd-cleachdaidh eile air adhartas chloinne agus dhaoine òga tarsainn gach raon den churraicealam.

Tha Slatan-tomhais air an deilbh gus taic a chur ri còmhradh proifeiseanta mar phàirt den phròiseas riaghailteachd gus measadh a dhèanamh air far a bheil clann agus daoine òga nan ionnsachadh. Cuidichidh iad le taic a chur ri modhan measaidh iomlanach tarsainn ionnsachadh. Cha bu chòir an comharrachadh dheth fa leth airson adhbharan measaidh.

Bu chòir slatan-tomhais airson litearrachd is àireamhachd an cleachdadhbh mar thaic do bhreithneachadh proifeiseanta thidsearan air coileanadh ìre. Ann an raointean eile den churraicealam, tha Slatan-tomhais a' cur taic ri tidsearan agus luchd-cleachdaidh eile gu inbhean agus na h-ath cheumannan ann an ionnsachadh chloinne agus dhaoine òga a thuigsinn agus a chomharrachadh. Thig fianais air adhartas agus coileanadh bho mheasgachadh de stòran, a' gabhail a-steach:

- amharc air ionnsachadh bho latha gu latha sa chlasrum, seòmar-cluiche no àrainn-obrach;
- amharc agus ais-fhiorsachaiddh bho ghniomhan ionnsachaidh a tha a' gabhail àite ann an àrainneachdan eile, mar eisimpleir, air a' bhlàr a-muigh no air greisean gniomhachais;
- obair-cùrsa, a' gabhail a-steach dheuchainnean;
- còmhraighean ionnsachaidh; agus
- measadh iomlanach ùineach air a phlanadh.

Slatan-tomhais ann an raointean curraiceala

Tha slatan-tomhais anns gach raon den churraicealam air an deilbh gu bhith sgiobalta agus ruigsinneach, le gu leòr de fhiosrachadh mionaideach airson nan inbhean a chonaltradh gu soilleir, a thathar a' sùileachadh mu choinneamh gach ìre den churraicealam.

Faodaidh tidsearan agus luchd-cleachdaidh eile tarraing air na Slatan-tomhais gus an t-eòlas, tuigse, sgilean airson ionnsachadh agus beatha is obair a mheasadh, a tha clann a' leasachadh anns gach raon den churraicealam.

Ann an àrd-sgoiltean, faodaidh Slatan-tomhais taic a chur ri tidsearan speisealach chuspairean ann a bhith a' dèanamh mheasaidhean làidir air adhartas luchd-ionnsachaidh agus na h-inbhean a tha iad a' coileanadh. Cuidichidh iad tidsearan gu bhith cinnteach gu bheil luchd-ionnsachaidh a' dèanamh roghainnean iomchaidh agus gu bheil iad air an cur air adhart aig ìre iomchaidh airson Teisteanasan Nàiseanta san ìre as àirde. Seachainnidh seo eallach-obrach a tha tuilleadh 's a' chòir do thidsearan agus measaidhean neo-riatanach do luchd-ionnsachaidh. Mar eisimpleir, bu chòir do luchd-ionnsachaidh a bhith air Èòlasan agus Builean buntainneach na Ceathramh ìre a choileanadh mus tòisich iad air teisteanasan Nàiseanta 5. Bu chòir do sgoiltean cunntas càramach a ghabhail air an seo nuair a thathar ag aontachadh roghainnean do ÀS4. Bu chòir Slatan-tomhais a chleachdad airson cuideachadh leis na beachdachaidhean cudromach sin.

Litèarrachd agus Àireamhachd

Ann an litèarrachd agus àireamhachd, tha Slatan-tomhais a' cur taic ri breithneachadh proifeiseanta thidsearan a thaobh colleanadh ìre. Bidh breithneachaidhean proifeiseanta thidsearan air an cruinneachadh agus air am foillseachadh aig ìrean nàiseanta, ionadail agus sgoile. Tha e cudromach gu bheil na breithneachaidhean sin làidir agus earbsach. Cha ghabh seo a choileanadh ach tro riaghailteachd èifeachdach air planadh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh.

Tha coileanadh air ìre stèidhichte air breithneachadh proifeiseanta thidsearan, air a dheagh fhiosrachadh tro raon fharsaing de dh'fhanais. Bu chòir Slatan-tomhais a chleachdad airson ath-sgrùdadh a dhèanamh air an raon de fhianais a chaidh a chruinneachadh gus a dhearbhadh gu bheil an inbhe a bhathar a' sùileachadh air a coileanadh, agus gu bheil an neach-ionnsachaidh air:

- **leud** ionnsachaidh a choileanadh tarsainn an eòlais, tuigse agus sgilean mar a tha iad air am mìneachadh ann an Èòlasan agus Builean don ìre;
- dèiligeadh cunbalach math leis an ìre **dùbhlain** a tha air a mhìneachadh ann an Èòlasan agus Builean don ìre agus air gluasad air adhart gu ionnsachadh aig an ath ìre ann an cuid de thaobhan; agus
- air **gniomhachadh** a thaisbeanadh anns na tha iad air ionnsachadh ann an suidheachaidhean ùra agus neo-aithnichte.

Chan eil e riatanach do luchd-ionnsachaidh maighstireachd a thaisbeanadh air gach taobh fa leth de dh'ionnsachadh taobh a-staigh Slatan-tomhais aig ìre shònraichte mus gluais iad air adhart chun na h-ath ìre. Ach, tha e cudromach nach eil beàrnan mòra sam bith ann an ionnsachadh chloinne is dhaoine òga nuair a thathar a' coimhead tarsainn nam prìomh eagraichean anns gach raon den churraicealam.

Planadh ionnsachadh, teagasg agus measadh a' cleachdadhe nan Slatan-tomhais

A thuilleadh air [Aithris do Luchd-cleachdaidh a' Churraicealaim airson Sàr-mhathais \(CfE\)](#) bho Àrd-Sgrùdaire Foghlaim na Banrigh, An Lùnastal 2016, mu adhbhar agus cleachdadhe Shlatan-tomhais, bu chòir do thidsearan agus luchd-cleachdaidh eile a' chomhairle a leanas a thoirt fa-near.

PRÌOMH THEACHDAIREACHDAN – DÈ NÌTHEAR	PRÌOMH THEACHDAIREACHDAN – DÈ NACH DÈANAR
<ul style="list-style-type: none"> Cleachd Slatan-tomhais litearrachd agus àireamhachd gus cuideachadh le sùil a chumail air adhartas a dh'ionnsaigh coileanadh ire, agus gus taic a chur ri breithneachadh proifeiseanta iomlan de an uair a tha neach-ionnsachaidh air ire a choileanadh. 	<ul style="list-style-type: none"> Seachain fòcas neo-riatanach air Slatan-tomhais fa leth a dh'fhaodadh toradh ann an cus measaidh no cus clàraighe air adhartas chloinne.
<ul style="list-style-type: none"> Fàs eòlach air Slatan-tomhais raointean eile den churraicealam rè ùine. 	<ul style="list-style-type: none"> Seachain an riatanas a bhith a' tional tuilleadh 's a' chòir de dh'fhanais airson coileanadh luchd-ionnsachaidh a mheasadh.
<ul style="list-style-type: none"> Slatan-tomhais a chleachdadhe gus cuideachadh le dearbhadh a bheil luchd-ionnsachaidh a' dèanamh adhartas freagarrach a dh'ionnsaigh nan slatan-tomhais nàiseanta a thathar a' sùileachadh, agus am fianais a chleachdadhe airson nan ath cheumannan dùbhlach ann an ionnsachadh, a phlanadh. 	<ul style="list-style-type: none"> Na tòisich a' dèanamh bhreithneachaidhean air irean curraicealaim anns na raointean uile den churraicealam – cum ri litearrachd agus àireamhachd.
<ul style="list-style-type: none"> Slatan-tomhais a dheasbad taobh a-staigh agus tarsainn sgoiltean gus tuigse cho-roinnt a ruighinn de na h-inbhean nàiseanta a thathar a' sùileachadh tarsainn raointean a' churraicealaim. 	<ul style="list-style-type: none"> Na cruthaich dòighean-obrach mi-choltach no mionaideach le sgrùdadhe agus tracadh.
	<ul style="list-style-type: none"> Na bi a' measadh Shlatan-tomhais fa leth. Planaig measadh ùineach is iomlanach air ionnsachadh chloinne is dhaoine òga.
	<ul style="list-style-type: none"> Na comharrach dheth Slatan-tomhais fa leth.

Eòlas Creideimh agus Moraltachd Tràth-ìre

Eagraicheadar Curraicealaim	Eòlasan agus Builean airson planadh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh	Slatan-tomhais mar thaic do bhreithneachadh proifeiseanta luchd-cleachdaidh
Creideasan	<p>Mar a bhios mi a' rannsachadh sgeulachdan, ìomhaighean, ceòl agus dàin Chriosdail, tha mi a' fàs eòlach air cuid de na creideasan a tha aig daoine Crìosdail mu Dhia agus Iosa.</p> <p style="text-align: right;">RME 0-01a</p> <p>Mar a bhios mi a' rannsachadh sgeulachdan, ìomhaighean, ceòl agus dàin, tha mi a' fàs eòlach air creideasan chreideamhan an t-saoghail, mu bheil mi ag ionnsachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 0-04a</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus luachan.</p> <p style="text-align: right;">RME 0-07a</p>	<ul style="list-style-type: none"> Roinn smuaintean agus a' faighneachd 's a' freagairt cheistean gus taic a thoirt agus tuigse a nochdad do sgeulachdan, ìomhaighean, ceòl agus dàinⁱ bho Chriosdaidheachd agus co-dhiù aon Chreideamh Saoghail eile. Comharrachadh agus deasbad co-dhiù dà thaobhⁱⁱ de chreideamh. Toirt seachad fiosrachadh agus beachd-smuaintean mu dheidhinn co-dhiù dà chreideas gu eòlasan pearsanta.
Luachan agus Cùisean	Mar a bhios mi a' cluich agus ag ionnsachadh, tha mi a' meudachadh mo thugse mu dè tha cothromach agus dè nach eil, agus mu cho cudromach 's a tha e a bhith a' toirt cùram do, a' co-roinneadh agus a' co-nbrachadh le daoine eile.	<p style="text-align: right;">RME 0-02a</p> <ul style="list-style-type: none"> Roinn smuaintean mu dheidhinn dè tha cothromach, mì-chothromach, cùramach agus roinneil.
Cleachdaidhean agus Traidiseanan	<p>Tha mi a' fàs mothachail do chudromachd shubhachasan, fhèillean agus cleachdaidhean ann am beatha dhaoine Crìosdail.</p> <p style="text-align: right;">RME 0-03a</p> <p>Tha mi a' fàs mothachail do chudromachd shubhachasan, fhèillean agus cleachdaidhean ann</p>	<ul style="list-style-type: none"> Roinn smuaintean agus a' faighneachd 's a' freagairt cheistean gus taic a thoirt agus tuigse a nochdad do aon subhachas, fèill agus cleachdadh ann an Crìosdaidheachd agus co-dhiù aon Chreideamh Saoghail eile.

ⁱ S e an dùil nach biodh na seòrsaichean sin uile air an gabhail a-steach. Bhiodh seo na chùis do bhreithneachadh proifeiseanta.

ⁱⁱ Dh'fhaodadh 'Taobhan' de chreideamh a bhith a' gabhail a-steach, mar eisimpleir, ùrnraighe, adhradh, creideas ann an nì/nithean nèamhaidh, creideas ann an anam, msaa. Dh'fhaodadh e cuideachd a bhith a' gabhail a-steach buill-ealain, àiteachan msaa.

am beatha dhaoine cràbhach.

RME 0-06a

Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse
do an creideasan agus an luachan.

RME 0-07a

Eòlas Creideimh agus Moraltachd Ciad Ìre

Eagraichearan Curraicealaim	Slatan-tomhais mar thaic do bhreithneachadh proifeiseanta luchd-cleachdaidh	Eòlasan agus Builean airson planadh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh
Creideasan	<p>Tro rannsachadh sgeulachdan bhon Bhioball, is urrainn dhomh iomradh a thoirt air cuid de chreideasan a tha aig Criosdailhean mu dheidhinn Dia agus Iosa.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-01a</p> <p>Le bhith a' rannsachadh cuid de dh'àiteachan agus a' sgrùedadh fhuigheallan, tha mi a' leasachadh m' eòlais air creideasan Criosdail agus mo mhothachadh do àite Criosdailheachd anns a' chomann-shòisealta Albannach agus anns an t-saoghal.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-01b</p> <p>Tro rannsachadh sgeulachdan bho chreideamhan an t-saoghal, is urrainn dhomh iomradh a thoirt air am prìomh chreideasan.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-04a</p> <p>Le bhith a' rannsachadh cuid de dh'àiteachan agus a' sgrùedadh fhuigheallan, tha mi a' leasachadh m' eòlais air creideasan chreideamhan an t-saoghal agus mo mhothachadh do an àite anns a' chomann-shòisealta Albannach agus anns an t-saoghal.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-04b</p> <p>'S urrainn dhomh labhairt mum chreideasan fhìn, no an</p>	<ul style="list-style-type: none"> Toirt iomradh, deasbad agus nochdad beachd air aon adhbhar aig a' char as lugha mu aon chreideasⁱⁱⁱ bho Chriosdailheachd, aon Chreideamh Saoghail agus co-dhiù aon bhuidheann creideis a tha neo-eisimeileach do chreideamh.^{iv} Toirt iomradh air agus a' deasbad co-dhiù aon chreideas pearsanta agus aon eisimpleir aig a' char as lugha de mar a dh'haodadh fèin-chreideasan buaidh a thoirt air gniomhan.

ⁱⁱⁱ Tha coltas gu bheil an 'creideas' airson a bheachdachadh, a' tighinn bho raon de thùsan do gach buidheann creideimh/creideis. Dh'haodadh gu bheil no nach eil e sgriobtaireil agus dh'haodadh gu bheil e a' tighinn bho mheasgachadh de ghnèithean, mar eisimpleir, bàrdachd, sgeulachd, ceòl msaa, agus dh'haodadh gu bheil ìomhaighean na lùib bhon bhuidheann creideimh/creideis, ma tha sin iomchaidh. Tha an saorsa seo a thaobh gnèithean agus brosnachaidhean iomchaidh a thaghadh freagarrach tarsainn nan ìrean uile.

^{iv} Tha coltas gum bi 'buidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh', mar eisimpleir, Daonnaireachd. Ach dh'haodadh gur e buidheann a th' ann cuideachd leithid carthannas a tha stèidhichte air prionnsapalan 'neo-chreideamhach'. Mar a bhios luchd-ionnsachaidh ag adhartachadh tro na h-ìrean, dh'haodadh gun gabhar a-steach seallaidean feallsanachail leithid feumachalachd.

	<p>cur an cèill ann an dòighean eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-01c</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus luachan.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-07a</p> <p>Tha mi a' fàs mothachail gu bheil creideasan agus luachan aig cuid de dhaoine, a tha neo-eisimeileach do chreideamh.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-09a</p>	
Luachan agus Cùisean	<p>An dèidh sgeulachdan às a' Bhioball agus sgeulachdan Crìosdail eile a leughadh, 's urrainn dhomh mo thugse leasachail a thaisbeanadh do phriomh luachan Crìosdaidheachd, agus mar a dh'fhaodadh iad a bhith air an cur an gniomh ann am beatha dhaoine agus choimhlearsnachdan.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-02a</p> <p>'S urrainn dhomh iomradh a thoirt air priomh fheartan luachan Crìosdaidheachd, a tha air an cur an cèill ann an sgeulachdan.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-02b</p> <p>An dèidh sgeulachdan bho chreideamhan an t-saoghal a rannsachadh, 's urrainn dhomh mo thugse leasachail a shealltainn, do phriomh luachan nan creideamhan sin agus mar a dh'fhaodadh iad a bhith air an cur an gniomh ann am beatha dhaoine agus anns na coimhlearsnachdan.</p> <p style="text-align: right;">RME 1-05a</p> <p>'S urrainn dhomh iomradh a dhèanamh air na priomh fheartan ann an luachan chreideamhan an</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toirt iomradh air agus a' deasbad aon luach^v bho Crìosdaidheachd, aon Chreideamh Saoghail, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh, a' taisbeanadh mar a dh'fhaodte an luach seo a chur an gniomh. • Toirt iomradh air agus a' deasbad aon luach pearsanta agus aon eisimpleir aig a' char as lugha, de mar a dh'fhaodadh fèin-luachan buaidh a thoirt air gniomhan.

^v Dh'fhaodadh 'luach' a bhith a' gabhail a-steach phrionnsapalan mar neo-fhènealachd, spèis, co-ionannachd. Mar a bhios luchd-ionnsachaidh ag adhartachadh tro na h-iaran, faodar adhartachadh a bhrosnachadh tro rannsachadh air luachan ann an gniomh seach ann am prionnsapal – mar eisimpleir, an àite a bhith a' rannsachadh luach cùraim do dhaoine eile san fharsaingeachd, dh'fhaodadh beachdachadh air an seo le bhith a' rannsachadh chùisean sònraichte moralta mar chòraichean daonna, cùisean gnèithe msaa.

	t-saoghail, a tha air an cur an cèill ann an sgeulachdan. RME 1-05b	
Cleachdaidhean agus Traidiseanan	<p>Tro rannsachadh nan coimhearsnachan Crìosdail nam sgìre ionadail, tha mi a' faighinn a-mach mar a tha coimhearsnachdan Crìosdail a' taisbeanadh an creideasan tro ùrnaigh, adhradh agus seirbheisean spèisealta, agus tha mi a' leudachadh spèis do chleachdaidhean agus thraigeanan dhaoine eile.</p> <p>RME 1-03a</p> <p>Tha mo mhothachadh a' fàs do na dòighean sam bi Crìosdaidhean a' comharrachadh diofar amannan den bhliadhna, agus 's urrainn dhomh iad sin a cheangal rim bheatha fhìn agus ris a' choimhearsnachd.</p> <p>RME 1-03b</p> <p>Tha mi a' faighinn barrachd fios air mar a tha luchd-leantainn chreideamhan an t-saoghail a' taisbeanadh an creideasan tro ùrnaigh/meòrachadh, adhradh agus seirbheisean speisealta. Tha mi a' leasachadh spèis do chleachdaidhean agus traigeanan chàich.</p> <p>RME 1-06a</p> <p>Tha mo mhothachadh a' fàs do na dòighean anns am bi luchd-leantainn chreideamhan an t-saoghail a' cumail diofar amannan den bhliadhna, agus 's urrainn dhomh iad sin a cheangal rim bheatha agus rim choimhearsnachd fhìn.</p> <p>RME 1-06b</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.</p> <p>RME 1-07a</p> <ul style="list-style-type: none"> Toirt iomradh air agus a' deasbad cudromachd co-dhiù aon seirbheis speisealta, subhachas agus dòigh air priomh thachartas beatha ann an Crìosdaidheachd a chomharrachadh, aon Chreideamh Saoghail agus aon bhuidheann creideis neo eisimeileach do chreideamh. 	

Eòlas Creideimh agus Moraltachd Dàrna ìre

Eagraichearan Curraicealaim	Slatan-tomhais mar thaic do bhreithneachadh proifeiseanta luchd-cleachdaidh	Eòlasan agus Builean airson planadh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh
Creideasan	<p>Tro rannsachadh agus meòrachadh air sgeulachdan a' Bhiobaill agus sgeulachdan Criosdail eile, 's urrainn dhomh mo thugse mu na sgeulachdan sin a shealltainn.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-01a</p> <p>Tro rannsachadh agus meòrachadh air sgeulachdan chreideamhan an t-saoghail, 's urrainn dhomh mo thugse mu na sgeulachdan sin a shealltainn.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-04a</p> <p>Tro rannsachadh beatha agus teagasg ìosa agus dhaoine eile ann an Criosdaidheachd, tha mi a' meudachadh m' eòlais agus mo thugse do phriomh chreideasan Criosdail.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-01b</p> <p>Tro bhith a' rannsachadh beatha agus teagasg dhaoine sònraichte ann an creideamhan an t-saoghail, tha mi a' meudachadh m' eòlais agus mo thugse do am priomh chreideasan.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-04b</p> <p>'S urrainn dhomh tuigse do chreideasan Criosdail a shealltainn, agus na h-ionannachdan 's na diofaran a rannsachadh eadar iad sin agus mo chreideasan</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rannsachadh, toirt iomradh air, mìneachadh agus cur an cèill beachd mu co-dhiù aon chreideas^{vi} bho Chriosdaidheachd, aon Chreideamh Saoghail agus aon bhuidheann creideis a tha neo-eisimeileach do chreideamh. Deasbad dhòighean sam faod fèin-chreideasan buaidh a thoirt air gnìomhan.

^{vi} Dh'fhaodadh 'creideas' a bhith a' gabhail a-steach phrionnsapalan mar creideas ann an nì/nithean nèamhaidh, creideas ann am beatha às dèidh bàs, feum ann an ùrnraighsa. Mar a bhios luchd-ionnsachaidh ag adhartachadh tro na h-irean, faodar adhartachadh a bhrosnachadh tro rannsachadh chreideasan gu gnìomhach seach ann am prionnsapal – mar eisimpleir, an àite creideas neach fa leth ann am beatha an dèidh bàs, a rannsachadh, dh'fhaodadh beachdachadh air 'cùisean creideis' sònraichte a rannsachadh leithid tùsan na cruinne-cè, fianais do/an aghaidh beatha an dèidh bàs, msaa.

	<p>leasachail fhìn.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-01c</p> <p>'S urrainn dhomh tuigse do chreideasan a tha ceangailte ri creideamhan an t-saoghal a shealltainn, agus na h-ionannachdan 's na diofaran eadar iad sin agus mo chreideasan leasachail fhìn a rannsachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-04c</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-07a</p> <p>Tha mo mhothachadh agus mo thugse a' sìor fhàs do mo chreideasan fhìn agus bidh mi gan cur an gnòmh ann an dòighean deimhinneach.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-08a</p> <p>Tha mi a' meudachadh mo thugse do mar a tha an creideasan fhèin a' tighinn gu daoine, agus a' leasachadh barrachd mothachaidh gu bheil iomadachd creideis ann an Alba an latha an-diugh.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-09a</p> <p>Tha mi a' leasachadh mo thugse gu bheil creideasan agus luachan aig daoine, a tha stèidhichte air suidheachaidhean creideimh no suidheachaidhean eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-09b</p>	
Luachan agus Cùisean	<p>Tro rannsachadh agus smaoineachadh mu bheatha agus teagasg ìosa agus priomh fhigearan Crìosdail, agus a' tarraing air luachan moralta a tha air an innse ann an Crìosdaidheachd, tha mi a' tòiseachadh a' tuigsinn mar a thug iad buaidh air moraltachd Crìosdail.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-02a</p> <p>Tro rannsachadh agus smaoineachadh mu bheatha</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rannsachadh, toirt iomradh air, mìneachadh agus cur an cèill beachd air co-dhiù aon luach bho Chriosdaidheachd, aon Chreideamh Saoghal, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh. • Deasbad dhòighean sam faod fèin-chreideasan buaidh a thoirt air gnòmhan. • Deasbad agus cur an cèill bheachdan mu chudromachd luachan mar ionracas, spèis agus co-fhaireachdainn.

	<p>agus teagasc dhaoine sònraichte ann an creideamhan an t-saoghail, agus a' tarraing air luachan moralta mar a tha iad air an cur an cèill anns na sgriobtairean creideimh agus ann an sgeulachdan eile, tha mi a' tòiseachadh a' tuigsinn mar a bha buaidh aca air moraltaichd chreideamhan an t-saoghail.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-05a</p> <p>'S urrainn dhomh mo bheachdan, a tha a' sìor leasachadh, a roinn a thaobh luachan leithid cothromachd agus ionannachd agus gràdh, càram, co-roinneadh agus càraichean daonna.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-05b, RME 2-02b</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-07a</p> <p>Tha mi a' leasachadh mo thugse gu bheil creideasan agus luachan aig daoine, a tha stèidhichte air suidheachaidhean creideimh agus suidheachaidhean eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-09b</p> <p>'S urrainn dhomh a mhìneachadh mar a tha diofar dhaoine a' smaoineachadh gu bheil luachan, mar onair, spèis agus co-fhaireachdainn cudromach, agus tha mi a' nochdadh spèis do dhaoine eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-09c</p> <p>Tha mi a' leasachadh mo thugse do mar a tha mo chreideasan fhin agus creideasan dhaoine eile a' toirt buaidh air ar gniomhan.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-09d</p>	
Cleachdaidhean agus Traidiseanan	<p>Tha mi a' meudachadh m' eòlais agus mo thugse do dhiofar sheòrsaichean adhraidh agus buill-ealain Crìosdail, agus 's urrainn dhomh mìneachadh cho</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rannsachadh, toirt iomradh air, mìneachadh agus cur an cèill beachd le adhbharan taic mu chudromachd co-dhiù a dhà bho thraighean, cleachdad, subhachas, deas-ghnàth, dòigh air prìomh thachartas beatha

	<p>cudromach 's a tha iad do Chrìosdaidhean.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-03a</p> <p>Tha mi a' meudachadh m' eòlais agus mo thugse do dhiofar sheòrsaichean adhraidh agus buill-ealain ann an creideamhan an t-saoghail, agus 's urrainn dhomh an cudromachd do luchd-leantainn chreideamhan an t-saoghail, a mhìneachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-06a</p> <p>Tro rannsachadh nan dòighean sam bi Crìosdaidhean a' comharrachadh priomh thachartasan beatha agus amannan den bhliadhna, 's urrainn dhomh priomh fheartan mar fhèillean agus shubhachasan, a mhìneachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-03b</p> <p>Tro rannsachadh, agus le bhith a' meòrachadh air na dòighean a bhios luchd-leantainn chreideamhan an t-saoghail a' cumail priomh thachartasan beatha agus amannan den bhliadhna, 's urrainn dhomh priomh fheartan den leithid sin de fhèillean agus shubhachasan, a mhìneachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-06b</p> <p>'S urrainn dhomh cleachdaidhean agus traidsenan Crìosdaidheachd a mhìneachadh, agus bheachdaich mi air an dòigh san tug iad sin buaidh air comann-sòisealta na h-Alba.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-03c</p> <p>'S urrainn iomradh a thoirt agus meòrachadh air cleachdaidhean agus traidsenan chreideamhan an t-saoghail.</p> <p style="text-align: right;">RME 2-06c</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideas an agus an luachan.</p>	<p>ann an Crìosdaidheachd a chomharrachadh, aon Chreideamh Saoghail, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh.</p>
--	--	---

RME 2-07a

Tha mi a' leasachadh mo thugse do mar a tha mo
chreideasan fhin agus creideasan dhaoine eile a' toirt
buaidh air ar gnìomhan.

RME 2-09d

Eòlas Creideimh agus Moraltachd Treas Ìre

Eagraichearan Curraicealaim	Slatan-tomhais mar thaic do bhreithneachadh proifeiseanta luchd-cleachdaidh	Eòlasan agus Builean airson planadh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh
Creideasan	<p>An dèidh meòrachadh air tùsan Crìosdail, 's urrainn dhomh cuid de phriomh chreideasan Crìosdail mu Dhia, losa agus an suidheachadh daonna agus an saoghal nàdarrach a mhìneachadh, agus mar a tha na creideasan sin a' leantainn orra gu gniomhan do Chriosdaidhean.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-01a</p> <p>An dèidh smaoineachadh mu thùsan bho chreideamhan an t-saoghail, 's urrainn dhomh cuid de phriomh chreideasan mu dhiadhachd, an suidheachadh daonna agus an saoghal nàdarrach a mhìneachadh, agus mar a tha na creideasan sin a' leantainn orra gu gniomhan do luchd-leantainn nan creideamhan sin.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-04a</p> <p>Tro bhith a' rannsachadh agus a' meòrachadh air mar a bhios Crìosdaidhean a' cur an creideasan an gniomh, 's urrainn dhomh meòrachadh air toraidhean mar a chuireas mi fhìn mo chreideasan an gniomh.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-01b</p> <p>Tro rannsachadh agus smaoineachadh air mar a bhios luchd-leantainn chreideamhan an t-saoghail a' cur an creideasan an gniomh, 's urrainn dhomh meòrachadh air toraidhean a bhith a' cur mo chreideasan fhìn an gniomh.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-04b</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rannsachadh agus mion-sgrùdadadh co-dhiù aon chùis creideis^{vii}, tarraing air tùsan gus freagairtean bho Chriosdaidheachd a mhìneachadh, co-dhiù aon Chreideamh Saoghail, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh. Mion-sgrùdadadh na dàimh eadar fèin-chreideasan agus gnìomhan.

^{vii} 'S e cùis creideis taobh sam bith de chreideas mum faodadh a bhith a' deasbad agus a' deasbaireachd, mar eisimpleir - Ciamar a thòisich an Cruinne-cè? A bheil Dia/diathan ann?

'S urrainn dhomh raon de chreideasan a mhìneachadh, a tha aig Criosdaidhean mu na 'ceistean deireannach' agus com-pàirteachadh ann an còmhraidhean mun deidhinn.

RME 3-01c

'S urrainn dhomh raon de chreideasan a mhìneachadh, a tha aig luchd-leantainn chreideamhan an t-saoghal mu 'na ceistean deireannach' agus com-pàirteachadh ann an còmhraidhean mun deidhinn.

RME 3-04c

Tro mheòrachadh agus tro chòmhradh, 's urrainn dhomh raon de chreideasan a tha aig daoine a mhìneachadh, agus 's urrainn dhomh com-pàirteachadh ann an deasbadan mu 'na ceistean deireannach'.

RME 3-09a

'S urrainn dhomh eisimpleirean a thoirt air mar a bhios creideasan Criosdail a' cur ri leasachadh na h-Alba, a-nis agus anns an àm a dh'fhalbh.

RME 3-01d

'S urrainn dhomh eisimpleirean a thaisbeannadh a thaobh mar a tha creideasan chreideamhan an t-saoghal a' cur ri leasachadh na h-Alba, a-nis agus san àm a dh'fhalbh.

RME 3-04d

Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.

RME 3-07a

Tha mi a' leasachadh mo thugse do mar a tha mo creideasan fhin agus creideasan dhaoine eile a' toirt buaidh air ar gniomhan.

RME 3-09d

<p>Luachan agus Cùisean</p>	<p>An dèidh smaoineachadh mu fhreagairtean Crìosdail do chùisean moraltaichd, 's urrainn dhomh deasbad air dòighean air coimhairsnachd nas cearta, nas co-ionann, nas co-fhaireachdainneile agus nas fhoighidnich, a chruthachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-02a</p> <p>Tro rannsachadh agus meòrachadh air freagairtean chreideamhan an t-saoghail do cheistean moraltaichd, 's urrainn dhomh deasbad mu dhòighean air coimhairsnachd a tha nas cearta, nas co-ionann, nas co-fhaireachdainneile agus nas fhoighidnich, a chruthachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-05a</p> <p>'S urrainn dhomh mo thugse a tha a' sìor fhàs mu luachan moralta a thaisbeanadh, tro chom-pàirteachadh ann an tachartasan agus pròiseactan a tha a' dèanamh diofar deimhinneach do dhaoine eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-02b</p> <p>'S urrainn dhomh mo thugse, a tha a' sìor fhàs, a thaisbeanadh mu luachan moralta, tro chom-pàirteachadh ann an tachartasan agus pròiseactan a tha a' dèanamh diofar deimhinneach do dhaoine eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-05b</p> <p>'S urrainn dhomh innse mar a tha luachan Crìosdaidheachd a' cur ri, agus a' dùblanachadh, comann-sòisealta na h-Alba agus comainn-shòisealta eile.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-02c</p> <p>'S urrainn dhomh a mhìneachadh mar a tha luachan chreideamhan an t-saoghail a' cur ri agus a' dùblanachadh, comann-sòisealta na h-Alba agus comainn-shòisealta eile.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rannsachadh agus mion-sgrùdadadh co-dhiù aon chùis moralta^{viii}, tarraing air tùsan gus freagairtean bho Chriosdaidheachd a mhìneachadh, aon Chreideamh Saoghail, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh. Mion-sgrùdadadh mar a dh'fhaodadh mar eisimpleir, ionracas, spèis agus co-fhaireachdainn a chur an gniomh a thaobh co-dhiù aon chùis mhoralta, a' taisbeanadh buaidh air a' chomann-shòisealta. Nochdadhbh beachd le adhbharan taic mun dàimh eadar fèin-luachan agus gniomhan.
------------------------------------	--	--

^{viii} 'S e cùis mhoralta beachd/creideas sam bith mu mhoraltaichd air a bheil deasbad agus deasbaireachd – mar eisimpleir, iutanàisia, casg-breith, msaa.

	<p style="text-align: right;">RME 3-05c</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-07a</p> <p>Tha mi a' leudachadh mo thugse fhìn mu luachan leithid onair, spèis agus co-fhaireachdainn, agus 's urrainn dhomh a chomharrachadh mar a dh'fhaodadh na luachan sin a bhith air an cur an cèill a thaobh cheistean moralta.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-09b</p> <p>'S urrainn dhomh a mhìneachadh mar a tha na diofar chreideasan a tha aig daoine, a' gabhail a-steach chreideasan a tha neo-eisimeileach bho chreideamh, a' ceangal rim beachdan moralta agus mar a tha seo gan stiùireadh gu ceistean moralta a fhreagairt.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-09c</p> <p>Tha mi a' leudachadh mo thugse mu nàdar creideis agus moraltachd.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-09d</p>	
Cleachdaidhean agus Traidiseanan	<p>Tro rannsachadh, agus meòrachadh air traidiseanan, cleachdaidhean agus nòsan Crìosdail, 's urrainn dhomh am brìgh a mhìneachadh do Chriosdaidhean tarsainn raon de Thraidiseanan Crìosdail Albannach.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-03a</p> <p>Rannsaich, agus smaoinich mi mu priomh sheirbheisean agus chleachdaidhean creideamhan an t-saoghal, agus 's urrainn dhomh am brìgh a mhìneachadh do luchd-leantainn nan creideamhan.</p> <p style="text-align: right;">RME 3-06a</p> <p>Tha mi a' meudachadh mo thugse mu iomadachd creideamh na h-Alba, a thuilleadh air an àite a tha aig</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rannsachadh, mìneachadh agus mion-sgrùdadh cudromachd co-dhiù a dhà bho thraigisean, cleachdad, subhachas, deas-ghnàth, dòigh air priomh thachartas beatha ann an Crìosdaidheachd a chomharrachadh, aon Chreideamh Saoghail, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh.

	<p>creideamh sa chomann-shòisealta. RME 3-06b</p> <p>Tha mi a' leasachadh mo thugse mu iomadachd creideimh na h-Alba an taobh a-staigh Crìosdaidheachd, agus an t-àite a tha aig creideamh anns a' chomann-shòisealta. RME 3-03b</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan. RME 3-07a</p>	
--	--	--

Èolas Creideimh agus Moraltachd Ceathramh Ìre

Eagraicheadar Curraicealaim	Slatan-tomhais mar thaic do bhreithneachadh proifeiseanta luchd-cleachdaidh	Èolasan agus Builean airson planadh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh
Creideasan	<p>An dèidh beachdachadh air priomh chreideasan Crìosdail, 's urrainn dhomh beachdan reusanta mun deidhinn a chur an cèill, agus deasbad mar a dh'faodadh a bhith gan cur an gniomh buaidh a thoirt air daoine fa leth agus air a' chomann-shòisealta. 'S urrainn dhomh taic a chur gu misneachail ri mo fhreagairtean fhìn do na ceistean creideis sin.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-01a</p> <p>An dèidh beachdachadh air priomh chreideasan ann an creideamhan an t-saoghail, 's urrainn dhomh beachdan reusanta mun deidhinn a chur an cèill agus deasbad air mar a dh'faodadh an gniomhachadh buaidh a thoirt air daoine fa leth agus air a' chomann-shòisealta, agus 's urrainn dhomh taic a chur, le misneachd, rim fhreagairtean fhìn do na ceistean creideis sin.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-04a</p> <p>'S urrainn dhomh innse mun chuideachadh a bhios creideasan Crìosdail a' toirt do leasachadh ann an Alba, a-nis agus san àm a dh'fhalbh.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-01b</p> <p>'S urrainn dhomh a mhìneachadh mar a tha creideasan ann an creideamhan an t-saoghail a' cur ri leasachadh na h-Alba, a-nis agus san àm a dh'fhalbh.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-04b</p> <p>An dèidh meòrachadh agus beachdachadh air raon de chreideamhan, de chreideasan agus beachdan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rannsachadh agus luachadh co-dhiù aon chùis creideis, tarraig air raon de thùsan gus freagairtean a mhìneachadh agus a choimeasadh bho Chriosdaidheachd, aon Chreideamh Saoghail agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh. • Luachadh na dàimh eadar fèin-chreideasan agus gnìomhan.

	<p>moralta, 's urrainn dhomh beachdan fiosraichte a chur an cèill mu dheidhinn mar a dh'fhaodadh gniomhachadh nan creideasan agus nan luachan sin, leantainn gu atharrachaidhean sa chomann-shòisealta.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-09a</p> <p>'S urrainn dhomh mo fhereagairtean fhin a mhìneachadh mu na buannachdan agus na dùblain a tha air an taisbeanadh tro iomadachd creideimh a' sìor fhàs, ann an Alba an latha an-diugh agus san t-saoghal air fad.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-09c</p> <p>'S urrainn dhomh sgrùdadhbh bunaiteach a thairgsinn mu thùsan agus leasachadh chreideasan agus moraltachd.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-09d</p> <p>Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-07a</p> <p>'S urrainn dhomh ceistean feallsanachail a chur an cèill airson ceistean no cùisean eiticeil a rannsachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-09e</p>	
Luachan agus Cùisean	<p>Tro dhiofar cheistean moraltachd a rannsachadh, 's urrainn dhomh smaoineachadh air freagairtean Crìosdail do na ceistean sin, agus an ceangal rim luachan fhìn, a tha a' sìor leasachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-02a</p> <p>Tro rannsachadh air raon de cheistean moraltachd, 's urrainn dhomh beachdachadh air freagairtean chreideamhan an t-saoghail do na ceistean sin, agus mun cho-cheangal ri mo luachan leasachail fhìn.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-05a</p> <p>'S urrainn dhomh mo thugse leasachail a thaobh</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rannsachadh agus luachadh co-dhiù aon chùis creideis, tarraing air raon de thùsan gus freagairtean a mhìneachadh agus a choimeasadh bho Chrìosdailheachd, aon Chreideamh Saoghail agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh. Luachadh mar a dh'fhaodadh co-dhiù aon bheachd moraltachd a chur an gniomh a thaobh aon chùis moraltachd. Cur an cèill beachd leasaichte le adhbharan taic a thaobh na dàimh eadar fèin-luachan agus gniomhan.

moraltachd a chur an gnìomh airson beachdachadh air diofar cheistean moralta, gus dòighean a lorg a dh'haodadh comann-sòisealta nas ceart agus nas co-fhaireachdainneile a thoirt air adhart.

RME 4-02b RME 4-05b

'S urrainn dhomh a mhìneachadh mar a tha luachan Crìosdaidheachd a' cur ri, agus a' dùbhlanchadh, comann-sòisealta na h-Alba agus comainn-shòisealta eile.

RME 4-02c

'S urrainn dhomh a mhìneachadh mar a tha luachan chreideamhan an t-saoghail a' cur ri, agus a' dùbhlanchadh, comann-sòisealta na h-Alba agus comainn-shòisealta eile.

RME 4-05c

Tha mi a' leasachadh spèis do chàch agus mo thugse do an creideasan agus an luachan.

RME 4-07a

Tro smaoineachadh agus beachdachadh air raon de chreideamhan, chreideasan agus beachdan moralta, 's urrainn dhomh beachdan fiosraichte a chur an cèill mu mar a dh'haodadh gnìomhachadh air na creideasan agus na luachan sin, leantainn gu atharrachaidhean sa chomann-shòisealta.

RME 4-09a

'S urrainn dhomh mo thugse mu dhiofar bheachdan moralta a chur an cèill, a' gabhail a-steach iadsan a tha neo-eisimeileach bho chreideamh, gu ceistean sònraichte moralta, agus tha mi mothachail air iomadachd bheachdan moralta a tha rim faighinn ann an Alba an latha an-diugh.

RME 4-09b

	<p>'S urrainn dhomh sgrùdadh bunaiteach a thairgsinn mu thùsan agus leasachadh chreideasan agus moraltachd.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-09d</p> <p>'S urrainn dhomh ceistean feallsanachail a chur an cèill airson ceistean no cùisean eiticeil a rannsachadh.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-09e</p>	
Cleachdaidhean agus Traidiseanan	<p>Tro rannsachadh raon de thraigseanan, chleachdaidhean agus nòsan Crìosdail, 's urrainn dhomh am brìgh tarsainn raon de Thraigseanan Crìosdail a mhìneachadh. 'S urrainn dhomh beachdachadh air an àite aca sin ann am beatha creideimh cho-aimsireil na h-Alba.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-03a</p> <p>Tro rannsachadh air raon de thraigseanan, de chleachdaidhean agus nòsan chreideamhan an t-saoghail, 's urrainn dhomh beachdachadh air an àite aca sin sa bheatha cho-aimsireil.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-06a</p> <p>'S urrainn dhomh smaoineachadh mu mo fhreagairtean fhìn do na dùblain agus na cothroman a tha am follais tro iomadachd creideimh agus cultair na h-Alba, agus an smuain seo a leudachadh chun a' cho-theacs a chruinneil.</p> <p style="text-align: right;">RME 4-03b 4-06b</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rannsachadh, coimeasadh agus luachadh cudromachd co-dhiù a dhà bho thraigsean, cleachdad, subhachas, deas-ghnàth, dòigh air priomh thachartas beatha ann an Crìosdaidheachd a chomharrachadh, aon Chreideamh Saoghal, agus aon bhuidheann creideis neo-eisimeileach do chreideamh.